

////////////////////////////////////

7 april 2025

Op vrijdagavond 4 april 2025 maakte minister Caroline Gennez, na overleg met de Vlaamse Regering, haar **masterplan** bekend voor de toekomst van de **kinderopvang van baby's en peuters**.

Vriendelijke groeten

INHOUD

Masterplan van de Vlaamse Regering voor de toekomst van kinderopvang	1
Algemene toelichting	3
1. Plaatsen	4
<i>Uitbreiding van het aantal gesubsidieerde kinderopvangplaatsen</i>	4
<i>Omschakeling van bestaande plaatsen naar een hogere subsidietrap</i>	5
<i>Structurele verankering van de subsidie voor de KOALA projecten</i>	6
<i>Versterken van de gezinsopvang</i>	6
<i>Infrastructuur</i>	8
2. Prijs	9
<i>Afstemming inkomenstarief op het Groeipakket</i>	9
<i>Wijziging van de kinderkorting</i>	9
<i>Hervorming van het subsidiesysteem</i>	9
3. Personeel	11
<i>Versterking zij-instromers</i>	11
<i>Invoering graduaatsopleiding kinderopvang</i>	11
<i>Efficiëntiewinst voor ondersteuning en expertise</i>	12
<i>Verlaging administratieve lasten</i>	12
<i>Optimalisatie starterstraject</i>	12
<i>Doorstart Toekomstgroep Kinderopvang</i>	13
Meerjarenprogrammatie voor nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief 2025 - 2029	14
<i>Nieuwe plaatsen inkomenstarief via meerjarenprogrammatie</i>	14
<i>Tijdspad</i>	14
<i>Verdeling van de plaatsen</i>	15
<i>Bijlage 1: Overzicht van het aantal beschikbare plaatsen per gemeente, inclusief Antwerpen, Gent en het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad</i>	17
<i>Bijlage 2: Gemeenten die geen plaatsen toegekend krijgen omdat er 70% of meer van de nood gedekt is door het aanbod</i>	22
<i>Bijlage 3: Gemeenten die een aanbod hebben dat minder is dan 70% van de nood, maar toch geen plaatsen toegekend krijgen omdat in hun eerstelijnszone andere gemeenten een hogere nood hadden</i>	23

ALGEMENE TOELICHTING

De Vlaamse Regering **verhoogt het jaarlijks budget voor kinderopvang van baby's en peuters** tijdens deze regeerperiode **met 200 miljoen euro**. Dit bedrag komt beschikbaar in drie stappen:

1. 100 miljoen vanaf 2025;
2. 50 miljoen vanaf 2028;
3. nog eens 50 miljoen vanaf 2029.

De uitvoering van het masterplan verloopt gespreid over de komende vijf jaar. **Het plan focust op drie prioritaire pijlers, de 3 P's: plaatsen, prijs en personeel.**

Pijler 1: plaatsen

Het regeerakkoord stelt *“De Vlaamse Regering blijft verder investeren in kwalitatieve, flexibele en betaalbare kinderopvang, waarbij het creëren van **extra plaatsen een absolute prioriteit** is. We zorgen daarbij voor een **goede regionale spreiding** op basis van de nood aan kinderopvang en stimuleren verschillende types, organisatievormen en inrichters van opvang, waaruit **ouders vrij kunnen kiezen**.”*

Om dit te realiseren, wordt tijdens deze regeerperiode budget voorzien voor groepsopvang en gezinsopvang:

- **6.000 nieuwe plaatsen** met subsidie inkomenstarief (trap 2)
- **4.000 bijkomende plaatsen** met basissubsidie (trap 1)
- **1.600 bestaande plaatsen** zonder subsidie worden omgevormd naar basissubsidie (trap 1)
- **2.400 bestaande plaatsen** met enkel basissubsidie (trap 1) schakelen over naar subsidie inkomenstarief (trap 2)

Daarnaast komen er **maatregelen om de gezinsopvang toekomstbestendig te maken**, zodat verschillende organisatievormen duurzaam kunnen blijven bestaan.

Pijler 2: prijs

Het Regeerakkoord stelt: *“We **hervormen** de ouderbijdrage in de **inkomensgerelateerde kinderopvang** waarbij we maximaal streven naar een bijdrage in functie van het gezinsinkomen. Bestaande kortingen en verminderingen reduceren we met het oog op een transparant en uitvoerbaar systeem, waardoor werken blijft lonen, ook als je kinderen naar de kinderopvang gaan.”*

In uitvoering hiervan wordt het systeem van het inkomenstarief hervormd worden en **afgestemd op het Groeipakket**.

Pijler 3: personeel

Voldoende, competente en goed opgeleide medewerkers zijn essentieel voor kinderopvang. Daarom wordt geïnvesteerd in maatregelen voor voldoende geschikte instroom en behoud van medewerkers. Het doel is om werken in de kinderopvang (opnieuw) aantrekkelijk en werkbaar te maken.

De krachtlijnen van deze aanpak worden momenteel uitgewerkt en opgestart.

1. PLAATSEN

UITBREIDING VAN HET AANTAL GESUBSIDIEERDE KINDEROPVANGPLAATSEN

6000 nieuwe plaatsen met de subsidie inkomenstarief (trap 2)

➤ 4.500 nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief (trap 2) via een meerjarenoproep

- Voor de grootsteden worden voorafnames voorzien, met hetzelfde % als bij eerdere uitbreidingsrondes
 - **Tweetalig gebied Brussel-hoofdstad:** 450 plaatsen (10%)
 - **Gent:** 225 plaatsen (5%)
 - **Antwerpen:** 675 plaatsen (15%)De bestaande convenanten met deze grootsteden worden geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.
- De resterende **3.150 plaatsen** worden via een **meerjarenprogrammatie** verdeeld over de rest van Vlaanderen, op basis van objectieve parameters.
 - De oproep wordt gelanceerd in de **week van 19 mei 2025**, voor de opstart van nieuwe plaatsen later in deze regeerperiode.
 - Aanvragen kunnen worden ingediend tot **14 september 2025**¹.
Zo krijgen gemeentebesturen voldoende tijd om hun beoordelingscriteria vast te leggen en te communiceren, en hebben organisatoren voldoende ruimte om hun dossiers voor te bereiden.
 - De beslissingen over de toekenning van subsidiebeloftes volgen nog **voor het einde van 2025**.
 - Meer informatie vind je verderop in deze mededeling in het onderdeel '**Meerjarenprogrammatie voor nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief 2025 – 2029**'.

➤ 1500 extra plaatsen met subsidie inkomenstarief (trap 2) bovenop de meerjarenoproep

Deze 1500 plaatsen worden verdeeld over **drie sporen**:

1. Innovatieve projecten – 600 plaatsen

¹ Correctie toegepast op 29 april 2025. In de oorspronkelijke versie stond 'begin september'

In het najaar van 2025 lanceren we een oproep voor 600 plaatsen met subsidie inkomenstarief, specifiek voor innovatieve projecten. Het inhoudelijke kader voor deze oproep wordt nog verder uitgewerkt en zal later dit jaar gecommuniceerd worden.

2. Extra opvangplaatsen op basis van lokale data – 600 plaatsen

In sommige steden of gemeenten blijkt uit de data van het lokale loket dat er een grotere, onbeantwoorde vraag is dan wat uit de meerjarenprogrammatie blijkt, bijvoorbeeld wanneer:

- de vraag uit omliggende gemeenten komt;
- de stad een centrumfunctie vervult;
- ouders opvang zoeken in de buurt van hun werk.

Wanneer dit blijkt uit de data van het lokale loketten kinderopvang, kunnen **600 extra plaatsen** met subsidie inkomenstarief worden verdeeld.

Deze oproep wordt gepland voor **2027–2028**, om de nodige betrouwbaarheid van de lokale data te garanderen (bv. dubbele aanvragen schrappen als ouders in meerdere gemeenten een plaats aanvragen). Daarvoor wordt **de digitalisering van de lokale loketten** bestudeerd. Momenteel zijn er nog technische, juridische en budgettaire onduidelijkheden die verder worden onderzocht.

3. Noodopvang en vervangcapaciteit – 300 plaatsen

300 plaatsen met subsidie inkomenstarief worden voorbehouden voor **acute noodsituaties** van gezinnen, bijvoorbeeld wanneer opvang onverwacht stopt en geen alternatief beschikbaar is.

Deze plaatsen zullen ook dienen om het systeem van **tijdelijke vervangcapaciteit** structureel te verankeren. Het regelgevend kader hiervoor wordt momenteel voorbereid.

4000 nieuwe plaatsen met de basissubsidie (Trap 1)

Ook opvang met een vrije prijs blijft ondersteund. De Vlaamse regering voorziet middelen voor **4.000 nieuwe plaatsen met basissubsidie (trap 1)**. Zo krijgt **elke nieuwe starter met vrije prijs** de mogelijkheid om een basissubsidie aan te vragen, op voorwaarde dat voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden.

OMSCHAKELING VAN BESTAANDE PLAATSEN NAAR EEN HOGERE SUBSIDIETRAP

De Vlaamse Regering voorziet budget om:

- **1.600 bestaande plaatsen zonder subsidie (trap 0)** te laten overgaan naar **basissubsidie (trap 1)**
- **2.400 bestaande plaatsen met basissubsidie (trap 1)** te laten overgaan naar **subsidie voor inkomenstarief**

(trap 2)

Deze overgang is mogelijk **mits** de opvang voldoet **aan de subsidievoorwaarden**.

Als één van beide budgetten **niet volledig benut wordt**, wordt het resterende bedrag **ingezet voor de andere overgang**. Bijvoorbeeld: als er minder plaatsen van trap 0 naar trap 1 overgaan dan voorzien, kan dat budget worden gebruikt om meer plaatsen van trap 1 naar trap 2 te laten overgaan – en omgekeerd.

De **criteria en de toekenningswijze** van deze plaatsen worden later nog vastgelegd en gecommuniceerd.

STRUCTURELE VERANKERING VAN DE SUBSIDIE VOOR DE KOALA PROJECTEN

De [KOALA-projecten](#) bieden Kind- en Ouderactiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding bieden, waaronder ook kinderopvang.

Deze projecten ontvangen vandaag een combinatie van:

- de subsidie inkomenstarief (trap 2);
- de aanvullende subsidie voor opvang van kinderen uit kwetsbare gezinnen (trap 3).

Een deel van deze middelen wordt momenteel gefinancierd via het **Fonds Vergnes**, en dit tot eind 2027.

Vanaf **2028 neemt de Vlaamse overheid deze financiering volledig en structureel over**, zodat de werking van de KOALA-projecten verzekerd blijft op langere termijn.

VERSTERKEN VAN DE GEZINSOPVANG

Vrijwillige omschakeling van samenwerkende onthaalouders naar groepsopvang

Vandaag werken samenwerkende onthaalouders onder een vergunning voor groepsopvang, maar worden ze gesubsidieerd als gezinsopvang en zijn ze tewerkgesteld in het sui generis-statuuut.

De Vlaamse Regering voorziet tijdens deze regeerperiode **middelen voor de vrijwillige omschakeling van 3.000 van deze plaatsen naar reguliere groepsopvang met subsidie inkomenstarief (trap 2)**.

Deze omschakeling is een complex en gevoelig proces, onder andere door mogelijke knelpunten rond infrastructuur. Daarom blijven we hierover in **overleg met de sector**. De stand van zaken van deze omschakeling wordt **ten laatste in 2027 geëvalueerd**.

Tegelijkertijd wordt het **regelgevend niet langer mogelijk** om **nieuwe locaties** met samenwerkende onthaalouders in het sui generis-statuuat op te richten. Zo vermijden we dat de budgettaire impact van deze omschakelingsoperatie verder toeneemt.

Uitbouw van het werknemersstatuuat en uitdoving van het sui generis-statuuat

De Vlaamse Regering zet in op de **verdere uitbreiding van het werknemersstatuuat** voor onthaalouders die zijn aangesloten bij een dienst. Dit statuuat biedt een vast loon en zorgt voor een duurzame sociale en arbeidsrechtelijke bescherming.

Tegelijk wordt werk gemaakt van de **geleidelijke uitdoving van het sui generis-statuuat**. Dit statuuat werd bij de invoering in 2003 al expliciet als tijdelijk omschreven, in afwachting van een overstap naar het werknemersstatuuat.

1. Als eerste stap in deze afbouw kunnen **vanaf 2026 enkel nog nieuwe onthaalouders** met het **werknemersstatuuat of zelfstandige statuuat** starten, niet meer met het sui generis statuuat.
2. Voor **bestaande onthaalouders** in het sui generis-statuuat blijft de mogelijkheid behouden om **vrijwillig over te stappen** naar het werknemersstatuuat.

De Vlaamse overheid zal hierover **afstemmen met de federale overheid**. In overleg met **de sector en de sociale partners** wordt dit traject verder uitgewerkt in concrete modaliteiten en afspraken, die in de loop van 2025 regelgevend zullen worden verankerd.

Verruiming van de gebiedsomschrijving voor organisatoren gezinsopvang

Het aantal onthaalouders neemt af, onder andere door de veroudering van de huidige groep onthaalouders. Voor organisatoren die actief zijn in meerdere regio's, zorgt dit soms voor knelpunten: wanneer een onthaalouder wegvalt in een bepaald gebied, kunnen ze niet zomaar een nieuwe kandidaat aansluiten in een ander gebied waar ze geen subsidies krijgen.

Om dit te verhelpen wordt de **gebiedsomschrijving van alle organisatoren gezinsopvang vanaf 2027 uitgebreid naar heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**.

Deze verruiming maakt het:

- administratief eenvoudiger om nieuwe onthaalouders aan te sluiten;
- mogelijk voor elke kandidaat-onthaalouder om een organisator naar keuze te kiezen.

De **regelgevende basis en praktische modaliteiten** voor deze wijziging worden in **2025 voorbereid**. Verdere informatie volgt zodra dit is uitgewerkt.

Nieuwe zelfstandige gezinsopvang voortaan pedagogisch ondersteund

Het Vlaams Regeerakkoord benadrukt het belang van samenwerking en ondersteuning in de gezinsopvang. **Onthaalouders mogen niet geïsoleerd werken**.

Daarom moeten in de toekomst **alle nieuwe zelfstandige onthaalouders**, ongeacht hun statuut, **aansluiten bij een organisator gezinsopvang voor pedagogische ondersteuning**. De **regelgevende basis en praktische modaliteiten** voor deze wijziging worden in **2025 verder voorbereid**. Verdere informatie volgt zodra dit is uitgewerkt.

INFRASTRUCTUUR

Om extra plaatsen te realiseren, is het belangrijk dat er **voldoende geschikte infrastructuur** beschikbaar is. Er wordt extra ingezet op wijken met grote behoeften waar momenteel geen of onvoldoende infrastructuur is.

Snellere aanvraagprocedure en dossierbehandeling bij VIPA

Door een wijziging in de regelgeving tegen eind 2025 worden **aanvraag- en behandeling** sneller. Er komt:

- een vereenvoudigd besluit voor de aanvraag- en goedkeuringsprocedure;
- een afgesplitst budget voor kinderopvang binnen de klassieke VIPA-financiering. Door het “first in, first out”-principe specifiek voor de kinderopvang toe te passen, kunnen dossiers met een latere ontvankelijkheidsdatum sneller subsidie krijgen, mits ze voldoen aan het vereenvoudigde VIPA-subsidiekader.

Verhoogde investeringsinspanning via lokale besturen

In 2025 krijgen lokale besturen een **forfaitaire basisfinanciering**. Ze kunnen deze toekennen aan organisatoren die een klassiek dossier voor de realisatie van **nieuwe plaatsen bij VIPA** willen indienen. Dit toegekende bedrag maakt deel uit van het eigen te financieren aandeel in de bouwkosten (40%) en verlicht zo **de investeringsinspanning van de organisatoren**.

Het aandeel per lokaal bestuur wordt vastgesteld op basis van de meerjarenprogrammatie. Het budget kan zowel voor nieuwe plaatsen met basissubsidie (trap 1) als voor plaatsen met subsidie inkomenstarief (trap 2) gebruikt worden. De steun wordt voor beide categorieën tegelijkertijd vastgelegd.

De besturen bepalen zelf hoeveel van de beschikbare middelen ze toewijzen aan elk project, met respect voor de staatssteunregels.

Verdere communicatie volgt zodra de maatregelen verder uitgewerkt zijn.

2. PRIJS

AFSTEMMING INKOMENSTARIEF OP HET GROEIPAKKET

We stemmen het **inkomenstarief** af op het **inkomens- en gezinsbegrip van het Groeipakket**. Dit brengt een aantal belangrijke voordelen met zich mee:

- De **uitbetalers van het Groeipakket** berekenen de ouderbijdrage op basis van beschikbare, authentieke gegevens over het gezin en het inkomen.
- Het **attest inkomenstarief wordt automatisch opgemaakt** en bezorgd aan de ouders, zonder dat zij dit zelf moeten aanvragen of doorsturen.
- Opgroeien subsidieert de kinderopvangvoorzieningen rechtstreeks, waardoor een **elektronische gegevensuitwisseling** wordt voorzien met de uitbetalingsactoren van het Groeipakket.
- Deze afstemming maakt het mogelijk om volop in te zetten op **automatische rechtentoekenning**.
- **Wijzigingen in het inkomen of de gezinssituatie** worden automatisch verwerkt, met een **jaarlijkse herberekening** van het inkomenstarief.

De berekeningswijze van het inkomenstarief wordt veranderd. Het doel is een **vereenvoudigd, transparant en rechtvaardig systeem** voor de gezinnen.

- We schakelen over naar een glijdend systeem, dat plotse stijgingen van de prijs bij kleine wijzigingen in het inkomen vermijdt.
- De huidige kortingen en individueel verminderde tarieven worden herbekeken.

Voor deze hervorming voorzien we ontwikkelingstermijnen en overgangsmaatregelen, met aandacht voor de betaalbaarheid voor gezinnen en het budgettaire effect voor de Vlaamse overheid.

De invoering is voorzien in de **tweede helft van deze regeerperiode**.

WIJZIGING VAN DE KINDERKORTING

Vanaf **1 januari 2026** wordt een **aanpassing doorgevoerd aan de kinderkorting** in het huidige systeem. Vandaag krijgen gezinnen een korting van **4,05 euro per dag** op de kinderopvangkost als ze meerdere kinderen jonger dan 12 jaar hebben.

Vanaf 2026 geldt deze korting enkel nog voor gezinnen waarbij **twee of meer kinderen gelijktijdig in de opvang zitten**. Er wordt onderzocht hoe deze wijziging best wordt ingevoerd, inclusief **eventuele overgangsmaatregelen** voor gezinnen die nu van deze korting gebruikmaken.

HERVORMING VAN HET SUBSIDIESYSTEEM

Samen met de hervorming van het inkomenstarief, bereiden we ook een **herziening van het subsidiesysteem** voor organisatoren voor, zoals vastgelegd in het Vlaams Regeerakkoord:

*“Er wordt werk gemaakt van een hervorming van de Vlaamse kinderopvang waarbij we een gelijk speelveld creëren, zodat elke vorm van kinderopvang die aan dezelfde voorwaarden voldoet, ook dezelfde financiering krijgt. We nemen daarnaast ook het huidige complexe **subsidiesysteem** onder de loep en sturen dat bij.”*

Doelstellingen van de hervorming

De nieuwe subsidieregeling beoogt een **eenvoudig en transparant** model met:

- **stabiele en voorspelbare basisfinanciering;**
- **gelijke subsidies met gelijke voorwaarden;**
- **een gelijke toegang** voor alle organisatoren.

We werken aan een integratie van verschillende aanvullende subsidies (zoals de VIA-middelen).

De hervorming houdt rekening met de **beleidsdoelen voor het toekomstige kinderopvanglandschap**, inclusief de gewenste organisatiemodellen, de hervorming van de subsidiëring van de ondersteuning in de kinderopvang en de hervorming van de ouderbijdragen.

Werkwijze en timing

Implementatie tegen het einde van de legislatuur (2029).

We werken aan verschillende scenario's en analyseren:

- impact op de **leefbaarheid** van kinderopvangorganisaties;
- **beheersbaarheid van het budget** voor de Vlaamse overheid;
- technisch-administratieve eenvoud.

3. PERSONEEL

Het Regeerakkoord stelt:

*“Iedere kinderopvang kan gebruik maken van hetzelfde **ondersteuningsaanbod** dat aansluit bij inspecties of op afroep. (...) Kinderopvanginitiatieven moeten veilig en kwalitatief zijn.”*

*“De eerste stappen in het verlagen van **de ratio kinderen-begeleiders** zijn gezet. We volgen dat proces verder nauwgezet op. We blijven inzetten op het aantrekken van voldoende personeel naar de sector. Na evaluatie maken we werk van verder te nemen stappen. We waken er te allen tijde over dat de verlaging van de ratio geen te grote terugval in het aantal beschikbare plaatsen oplevert.”*

*“Er wordt voor **zij-instromers** mogelijk gemaakt dat men reeds kan starten als kinderbegeleider in de kinderopvang en al werkend (inclusief verloning) het diploma tot kinderbegeleider verwerft. We onderzoeken de mogelijkheden inzake de oprichting van een **graduaatsopleiding** kinderbegeleider. We voorzien een evaluatie van de huidige **pedagogische coaches** en geven daar passend gevolg aan om ze nog beter te kunnen inzetten. Daarnaast evalueren en hervormen we het **ondersteuningsnetwerk** voor kinderopvang.”*

VERSTERKING ZIJ-INSTROMERS

Om de geplande uitbreiding van de kinderopvangcapaciteit waar te maken, zet de Vlaamse Regering tijdens deze regeerperiode **extra in op de toeleiding en opleiding van zij-instromers**.

We evalueren de huidige inspanningen en instroomkanalen en gaan op zoek naar zoveel mogelijk synergiën.

Samenwerking met partners

Opgroeien werkt voor deze maatregel samen met:

- **VDAB**, voor de toeleiding en trajectbegeleiding van kandidaten;
- **AHOVOKS**, het agentschap dat instaat voor de financiering van opleidingen binnen de centra voor volwassenenonderwijs (CVO).

INVOERING GRADUAATSOPLEIDING KINDEROPVANG

Er wordt met minister Demir overlegd over de mogelijkheid om een **graduaatsopleiding voor kinderopvang** in te voeren.

EFFICIËNTIEWINST VOOR Ondersteuning en expertise

In het verlengde van het participatief traject rond **ondersteuning** dat werd afgerond aan het einde van de vorige legislatuur, wil Opgroeien de komende maanden verder **in overleg** gaan **met de sector**.

Het doel is om – **met behoud van de bestaande middelen** – **efficiëntiewinsten** te realiseren door:

- overlappingsen in opdrachten te vermijden;
- ondersteuningsopdrachten waar mogelijk te centraliseren.

Daarnaast voeren we ook overleg met de **sociale partners** over de **inzet van VIA-middelen** in dit kader.

Een gelijkaardige denkoefening wordt gemaakt voor **de expertisecentra**. Vandaag worden verschillende organisaties betaald om innovatie te begeleiden, materialen te ontwikkelen en expertise te delen met de sector. In overleg met de sector bekijken we hoe we met behoud van de middelen via centralisatie efficiëntiewinsten kunnen realiseren.

VERLAGING ADMINISTRatieve LASTEN

Het Regeerakkoord stelt:

“Kinderbegeleiders moeten maximaal bezig zijn met het begeleiden van het kind. We evalueren daarom de administratieve taken en richtlijnen op hun meerwaarde en maken op basis daarvan een basislijst van minimale administratie op maat van de kinderbegeleider. (...)”

In uitvoering hiervan zal Opgroeien samen met het Raadgevend Comité onderzoeken hoe de **administratieve lasten** kunnen **verminderen**.

OPTIMALISATIE STARTERSTRAJECT

We maken werk van een **grondige evaluatie en optimalisatie van het huidige starterstraject** voor kandidaat-organisatoren in de kinderopvang.

Het doel is een **efficiënt, gebruiksvriendelijk en zo kort mogelijk traject** te ontwikkelen dat tegelijk de **de voorbereiding en geschiktheid** van kandidaat-starters waarborgt.

Bij de herwerking houden we rekening met de **specifieke noden van starters**, met bijzondere aandacht voor:

- gerichte begeleiding;
- toegankelijke informatie en ondersteuning;
- één duidelijk aanspreekpunt.

De evaluatie van het huidige traject is gepland voor **begin 2026**, zodat eventuele aanpassingen vanaf **2027 kunnen worden ingevoerd**.

DOORSTART TOEKOMSTGROEP KINDEROPVANG

Om bij al deze ontwikkelingen de **toekomstgerichte visie op het Vlaamse kinderopvanglandschap** te behouden, zal minister Gennez dit jaar **de dialoog met de [Toekomstgroep Kinderopvang](#)** verder zetten.

MEERJARENPROGRAMMATIE VOOR NIEUWE PLAATSEN MET SUBSIDIE INKOMENSTARIEF 2025 - 2029

De Vlaamse Regering investeert in **extra subsidies inkomenstarief** (T2) en focust daarbij op steden en gemeenten meteen tekort aan plaatsen kinderopvang. Deze subsidies gaan naar nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief via meerjarenprogrammatie.

In dit document lees je hoe de middelen **voor nieuwe plaatsen** worden verdeeld, welke gemeenten in aanmerking komen en wat de verdere planning is. De oproep wordt **week van 19 mei 2025** gelanceerd.

NIEUWE PLAATSEN INKOMENSTARIEF VIA MEERJARENPROGRAMMATIE

Voor de **nieuwe plaatsen inkomenstarief** is een budget van circa 70,2 miljoen euro voorzien. Dit budget wordt **uitsluitend** ingezet voor **groepsopvang en gezinsopvang**².

Met deze meerjarenprogrammatie worden in totaal **4.500 nieuwe plaatsen** met subsidie inkomenstarief toegekend. Er is budget voorzien voor **2025, 2028 en 2029**.

Organisatoren duiden in de aanvraag wanneer zij de nieuwe plaatsen willen realiseren. **Opgroeien beslist over alle aanvragen op hetzelfde moment**. Bij toekenning van middelen kan de organisator de voorbereidingen voor de realisatie van de plaatsen starten.

Er is **30% voorafname** voor de grootsteden:

- **Antwerpen:** 15% van het budget (675 plaatsen)
- **Tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad:** 10% van het budget (450 plaatsen)
- **Gent:** 5% van het budget (225 plaatsen)

Het resterende budget (**70% of 3.150 plaatsen**) wordt verdeeld op basis van een meerjarenprogrammatie waarbij 178 **gemeenten** in aanmerking komen.

TIJDSPAD

Dit is het richtinggevend tijdspad:

- **april 2025:** informatie aan lokale besturen en organisatoren:
 - hoe de aanvraag moet gebeuren en het tijdspad
 - welke criteria er worden gebruikt om aanvragen ten opzichte van elkaar af te wegen
- **week van 19 mei 2025:** officiële bekendmaking van de oproep en beschikbaarheid van het aanvraagformulier op de website.
- **14 september 2025:** deadline voor het indienen van aanvragen door organisatoren.

² Correctie doorgevoerd op 9 april 2025

- **Uiterlijk 13 december 2025³**: Opgroeien beslist over de aanvragen

VERDELING VAN DE PLAATSEN

De Vlaamse Regering investeert in extra subsidies voor plaatsen met inkomenstarief (T2) op locaties waar er een tekort is aan kinderopvang.

Momenteel zijn er geen exacte cijfers beschikbaar over de werkelijke vraag naar kinderopvang in alle Vlaamse gemeenten. Daarom maakte Opgroeien **een inschatting van de potentiële opvangnood** in het Vlaamse Gewest, met uitzondering van de grootsteden.

Methode voor het berekenen van de potentiële nood

De potentiële nood werd bepaald door het **bestaande aanbod** aan opvangplaatsen af te zetten **tegenover de potentiële vraag**.

Om de potentiële vraag per gemeente in te schatten, werden deze **parameters** gebruikt, gebaseerd op de **drie prioriteiten**:

- het aantal kinderen jonger dan drie jaar in een tweeoudergezin waar de moeder werkt of werkzoekend is (gegevens Kruispuntbank Sociale Zekerheid, 2022).
- het aantal kinderen jonger dan drie jaar bij een alleenstaande ouder die werkt of werk zoekt (gegevens Kruispuntbank Sociale Zekerheid, 2022).
- Het aantal kinderen in kansarmoede (gegevens Opgroeien 2023).

Voor elke gemeente werd:

1. het aandeel (%) van de eerste twee parameters berekend binnen het totaal aantal kinderen jonger dan drie jaar (gegevens Statbel, 2024). Dit aandeel werd vervolgens toegepast op de prognosecijfers voor 2029 (gegevens Provincie in Cijfers).
2. de kansarmoede-index toegepast op de prognosecijfers voor 2029 van het aantal kinderen jonger dan drie jaar.

De som van deze berekeningen is **de potentiële vraag per gemeente**, waarbij geen rekening werd gehouden met kinderen tussen 0 en 3 maanden.

Bepaling van het opvangaanbod

Het bestaande aanbod werd als volgt bepaald:

- het aantal vergunde en opgestarte opvangplaatsen per gemeente op 20 december 2024.
- het aantal plaatsen uit toegekende subsidiebelofte: nieuwe plaatsen plus uitbreidingen.

³ Aanvulling 29 april 2025

Verdeling van het aantal plaatsen over de gemeenten

Eerste schiftingscriterium

Gemeenten waar het **aanbod minder dan 70% van de potentiële vraag** bedraagt, werden verder meegenomen. Gemeenten die hier niet aan voldeden, vielen af. (zie bijlage 1)

VERDELING VAN PLAATSEN

- Voor de geselecteerde gemeenten werd **het verschil tussen vraag en aanbod** berekend en het proportioneel verschil bepaald **ten opzichte van het totaal**.
- Dit aandeel werd vervolgens **toegepast op het aantal te verdelen plaatsen**.

TWEEDE SCHIFTINGSCRITE RIUM: Minimumnorm van 14 plaatsen per gemeente

- Gemeenten die minstens 14 plaatsen toegewezen krijgen, **werden meegenomen**. Hierdoor kan een betekenisvol aantal plaatsen worden toegekend aan iedere gemeente.
- Gemeenten die **niet aan 14 plaatsen** komen (zie bijlage 2), werden **gegroepeerd** binnen hun eerstelijnszone. Het totale aantal plaatsen werd gedeeld door 14 en afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. Dit bepaalde hoeveel gemeenten in de zone 14 plaatsen konden krijgen.
- Gemeenten met **de hoogste nood** (en een verhouding aanbod/vraag lager dan 70%) kregen telkens **14 plaatsen** toegekend.

Herverdeling van resterende plaatsen

- **Vrijgekomen plaatsen door afrondingen** werden toegewezen aan eerstelijnszones die net geen 14 plaatsen kregen. Hierdoor kan er telkens in 1 gemeente met de hoogste nood in die eerstelijnszone 14 plaatsen toegekend worden.
- Voor de overige eerstelijnszones werden de **plaatsen van de zone met het minste aantal plaatsen** herverdeeld naar de zone met meer plaatsen. Hierdoor kon telkens de gemeente met de hoogste nood worden bediend.

Bijlages

- Bijlage 1: Overzicht van het aantal beschikbare plaatsen per gemeente, inclusief Antwerpen, Gent en het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad.
- Bijlage 2: Gemeenten die geen plaatsen toegekend krijgen omdat er 70% of meer van de nood gedekt is door het aanbod
- Bijlage 3: Gemeenten die een aanbod hebben dat minder is dan 70% van de nood, maar toch geen plaatsen toegekend krijgen omdat in hun eerstelijnszone andere gemeenten een hogere nood hebben

BIJLAGE 1: OVERZICHT VAN HET AANTAL BESCHIKBARE PLAATSEN PER GEMEENTE, INCLUSIEF ANTWERPEN, GENT EN HET TWEETALIG GEBIED BRUSSEL HOOFDSTAD

Provincie	Gemeente	Aantal beschikbare plaatsen
Antwerpen	Aartselaar	14
Antwerpen	Balen	17
Antwerpen	Beerse	14
Antwerpen	Boechout	14
Antwerpen	Bonheiden	14
Antwerpen	Boom	19
Antwerpen	Bornem	14
Antwerpen	Brasschaat	23
Antwerpen	Brecht	19
Antwerpen	Duffel	14
Antwerpen	Edegem	14
Antwerpen	Essen	14
Antwerpen	Geel	22
Antwerpen	Grobbendonk	14
Antwerpen	Heist-op-den-Berg	31
Antwerpen	Hemiksem	14
Antwerpen	Herentals	14
Antwerpen	Herselt	14
Antwerpen	Hoogstraten	14
Antwerpen	Hulshout	14
Antwerpen	Kapellen	14
Antwerpen	Kasterlee	14
Antwerpen	Kontich	14
Antwerpen	Laakdal	14
Antwerpen	Lier	27
Antwerpen	Lille	14
Antwerpen	Mechelen	41
Antwerpen	Mol	17
Antwerpen	Mortsel	17
Antwerpen	Nijlen	17
Antwerpen	Oud-Turnhout	14
Antwerpen	Puurs-Sint-Amands	14
Antwerpen	Ranst	14
Antwerpen	Retie	14

Antwerpen	Schelle	14
Antwerpen	Schilde	16
Antwerpen	Schoten	19
Antwerpen	Sint-Katelijne-Waver	14
Antwerpen	Stabroek	14
Antwerpen	Turnhout	36
Antwerpen	Vosselaar	14
Antwerpen	Westerlo	18
Antwerpen	Wijnegem	14
Antwerpen	Willebroek	26
Antwerpen	Wuustwezel	14
Antwerpen	Zoersel	14
Limburg	Alken	14
Limburg	Beringen	24
Limburg	Bilzen-Hoeselt	25
Limburg	Bocholt	14
Limburg	Bree	14
Limburg	Diepenbeek	14
Limburg	Dilsen-Stokkem	15
Limburg	Genk	33
Limburg	Hasselt	31
Limburg	Hechtel-Eksel	14
Limburg	Heers	14
Limburg	Heusden-Zolder	21
Limburg	Houthalen-Helchteren	24
Limburg	Lanaken	14
Limburg	Lommel	19
Limburg	Lummen	14
Limburg	Maaseik	14
Limburg	Maasmechelen	31
Limburg	Oudsbergen	14
Limburg	Peer	14
Limburg	Pelt	15
Limburg	Riemst	14
Limburg	Sint-Truiden	18
Limburg	Tessenderlo-Ham	19
Limburg	Tongeren-Borgloon	29
Oost-Vlaanderen	Aalst	42
Oost-Vlaanderen	Aalter	16
Oost-Vlaanderen	Assenede	14
Oost-Vlaanderen	Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht	58

Oost-Vlaanderen	Brakel	14
Oost-Vlaanderen	Buggenhout	14
Oost-Vlaanderen	Deinze	18
Oost-Vlaanderen	Denderleeuw	14
Oost-Vlaanderen	Dendermonde	27
Oost-Vlaanderen	Destelbergen	14
Oost-Vlaanderen	Eeklo	14
Oost-Vlaanderen	Evergem	17
Oost-Vlaanderen	Gavere	14
Oost-Vlaanderen	Geraardsbergen	27
Oost-Vlaanderen	Haaltert	14
Oost-Vlaanderen	Hamme	14
Oost-Vlaanderen	Herzele	14
Oost-Vlaanderen	Kruisem	14
Oost-Vlaanderen	Lebbeke	14
Oost-Vlaanderen	Lede	14
Oost-Vlaanderen	Lievegem	18
Oost-Vlaanderen	Lochristi	16
Oost-Vlaanderen	Lokeren	32
Oost-Vlaanderen	Maldegem	14
Oost-Vlaanderen	Merelbeke-Melle	20
Oost-Vlaanderen	Ninove	24
Oost-Vlaanderen	Ronse	14
Oost-Vlaanderen	Sint-Gillis-Waas	14
Oost-Vlaanderen	Sint-Lievens-Houtem	14
Oost-Vlaanderen	Sint-Niklaas	42
Oost-Vlaanderen	Stekene	14
Oost-Vlaanderen	Temse	22
Oost-Vlaanderen	Wetteren	14
Oost-Vlaanderen	Wichelen	14
Oost-Vlaanderen	Zeile	14
Oost-Vlaanderen	Zelzate	14
Oost-Vlaanderen	Zottegem	18
Oost-Vlaanderen	Zulte	14
Vlaams-Brabant	Aarschot	17
Vlaams-Brabant	Asse	24
Vlaams-Brabant	Beersel	22
Vlaams-Brabant	Begijnendijk	14
Vlaams-Brabant	Bierbeek	14
Vlaams-Brabant	Boortmeerbeek	14
Vlaams-Brabant	Diest	14

Vlaams-Brabant	Dilbeek	34
Vlaams-Brabant	Geetbets	14
Vlaams-Brabant	Grimbergen	32
Vlaams-Brabant	Haacht	14
Vlaams-Brabant	Halle	28
Vlaams-Brabant	Herent	14
Vlaams-Brabant	Kortenbergh	14
Vlaams-Brabant	Landen	14
Vlaams-Brabant	Lennik	14
Vlaams-Brabant	Liedekerke	14
Vlaams-Brabant	Londerzeel	14
Vlaams-Brabant	Lubbeek	14
Vlaams-Brabant	Machelen	14
Vlaams-Brabant	Meise	14
Vlaams-Brabant	Merchtem	16
Vlaams-Brabant	Overijse	14
Vlaams-Brabant	Pajottegem	14
Vlaams-Brabant	Rotselaar	14
Vlaams-Brabant	Scherpenheuvel-Zichem	14
Vlaams-Brabant	Sint-Genesius-Rode	14
Vlaams-Brabant	Sint-Pieters-Leeuw	30
Vlaams-Brabant	Steenokkerzeel	14
Vlaams-Brabant	Ternat	14
Vlaams-Brabant	Tervuren	14
Vlaams-Brabant	Tienen	20
Vlaams-Brabant	Tremelo	14
Vlaams-Brabant	Vilvoorde	33
Vlaams-Brabant	Wemmel	14
Vlaams-Brabant	Wezembeek-Oppeem	14
Vlaams-Brabant	Zaventem	21
Vlaams-Brabant	Zemst	14
West-Vlaanderen	Blankenberge	14
West-Vlaanderen	Bredene	14
West-Vlaanderen	Brugge	44
West-Vlaanderen	De Panne	14
West-Vlaanderen	Deerlijk	14
West-Vlaanderen	Dentergem	14
West-Vlaanderen	Diksmuide	14
West-Vlaanderen	Gistel	14
West-Vlaanderen	Harelbeke	16
West-Vlaanderen	Houthulst	14

West-Vlaanderen	Ichtegem	14
West-Vlaanderen	Ieper	18
West-Vlaanderen	Ingelmunster	14
West-Vlaanderen	Izegem	16
West-Vlaanderen	Jabbeke	14
West-Vlaanderen	Knokke-Heist	14
West-Vlaanderen	Kortemark	14
West-Vlaanderen	Lichtervelde	14
West-Vlaanderen	Menen	22
West-Vlaanderen	Middelkerke	14
West-Vlaanderen	Moorslede	14
West-Vlaanderen	Oostende	34
West-Vlaanderen	Oostkamp	23
West-Vlaanderen	Poperinge	14
West-Vlaanderen	Waregem	18
West-Vlaanderen	Wervik	14
West-Vlaanderen	Wevelgem	14
West-Vlaanderen	Wingene	14
West-Vlaanderen	Zedelgem	17
West-Vlaanderen	Zonnebeke	14
West-Vlaanderen	Zwevegem	17

Provincie	Aantal beschikbare plaatsen
Antwerpen	785
Limburg	472
Oost-Vlaanderen	719
Vlaams-Brabant	655
West-Vlaanderen	519
Totaal zonder grootsteden	3150

Grootsteden	
Gent	225
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	450
Antwerpen	675
Totaal grootsteden	1350

BIJLAGE 2: GEMEENTEN DIE GEEN PLAATSEN TOEGEKEND KRIJGEN OMDAT ER 70% OF MEER VAN DE NOOD GEDEKT IS DOOR HET AANBOD

Provincie	Gemeente
Antwerpen	Arendonk
Antwerpen	Baarle-Hertog
Antwerpen	Merksplas
Antwerpen	Olen
Antwerpen	Putte
Limburg	Kinrooi
Limburg	Wellen
Limburg	Herstappe
Oost-Vlaanderen	Kaprijke
Oost-Vlaanderen	Nazareth-De Pinte
Oost-Vlaanderen	Oudenaarde
Oost-Vlaanderen	Sint-Martens-Latem
Vlaams-Brabant	Bever
Vlaams-Brabant	Holsbeek
Vlaams-Brabant	Kraainem
Vlaams-Brabant	Leuven
Vlaams-Brabant	Opwijk
Vlaams-Brabant	Pepingen
West-Vlaanderen	Anzegem
West-Vlaanderen	Beernem
West-Vlaanderen	De Haan
West-Vlaanderen	Hooglede
West-Vlaanderen	Kortrijk
West-Vlaanderen	Ledegem
West-Vlaanderen	Lendelede
West-Vlaanderen	Mesen
West-Vlaanderen	Roeselare
West-Vlaanderen	Tielt
West-Vlaanderen	Torhout
West-Vlaanderen	Vleteren
West-Vlaanderen	Wielsbeke

BIJLAGE 3: GEMEENTEN DIE EEN AANBOD HEBBEN DAT MINDER IS DAN 70% VAN DE NOOD, MAAR TOCH GEEN PLAATSEN TOEGEKEND KRIJGEN OMDAT IN HUN EERSTELIJNSZONE ANDERE GEMEENTEN EEN HOGERE NOOD HADDEN

Provincie	Gemeente
Antwerpen	Berlaar
Antwerpen	Dessel
Antwerpen	Herenthout
Antwerpen	Hove
Antwerpen	Kalmthout
Antwerpen	Lint
Antwerpen	Malle
Antwerpen	Meerhout
Antwerpen	Niel
Antwerpen	Ravels
Antwerpen	Rijkevorsel
Antwerpen	Rumst
Antwerpen	Vorselaar
Antwerpen	Wommelgem
Antwerpen	Zandhoven
Limburg	As
Limburg	Gingelom
Limburg	Halen
Limburg	Hamont-Achel
Limburg	Herk-de-Stad
Limburg	Leopoldsburg
Limburg	Nieuwerkerken
Limburg	Voeren
Limburg	Zonhoven
Limburg	Zutendaal
Oost-Vlaanderen	Berlare
Oost-Vlaanderen	Erpe-Mere
Oost-Vlaanderen	Horebeke
Oost-Vlaanderen	Kluisbergen
Oost-Vlaanderen	Laarne
Oost-Vlaanderen	Lierde
Oost-Vlaanderen	Maarkedal
Oost-Vlaanderen	Oosterzele
Oost-Vlaanderen	Sint-Laureins

Oost-Vlaanderen	Waasmunster
Oost-Vlaanderen	Wortegem-Petegem
Oost-Vlaanderen	Zwalm
Vlaams-Brabant	Affligem
Vlaams-Brabant	Bekkevoort
Vlaams-Brabant	Bertem
Vlaams-Brabant	Boutersem
Vlaams-Brabant	Drogenbos
Vlaams-Brabant	Glabbeek
Vlaams-Brabant	Hoegaarden
Vlaams-Brabant	Hoeilaart
Vlaams-Brabant	Huldenberg
Vlaams-Brabant	Kampenhout
Vlaams-Brabant	Kapelle-op-den-Bos
Vlaams-Brabant	Keerbergen
Vlaams-Brabant	Kortenaken
Vlaams-Brabant	Linkebeek
Vlaams-Brabant	Linter
Vlaams-Brabant	Oud-Heverlee
Vlaams-Brabant	Roosdaal
Vlaams-Brabant	Tielt-Winge
Vlaams-Brabant	Zoutleeuw
West-Vlaanderen	Alveringem
West-Vlaanderen	Ardoos
West-Vlaanderen	Avelgem
West-Vlaanderen	Damme
West-Vlaanderen	Heuvelland
West-Vlaanderen	Koekelare
West-Vlaanderen	Koksijde
West-Vlaanderen	Kuurne
West-Vlaanderen	Langemark-Poelkapelle
West-Vlaanderen	Lo-Reninge
West-Vlaanderen	Nieuwpoort
West-Vlaanderen	Oostrozebeke
West-Vlaanderen	Oudenburg
West-Vlaanderen	Pittem
West-Vlaanderen	Spiere-Helkijn
West-Vlaanderen	Staden
West-Vlaanderen	Veurne
West-Vlaanderen	Zuienkerke

